Բովանդակություն

Ներածություն2	
Գլուխ 1.	Գրականության վերլուծական ակնարկ4
1.1 U	Մեքենայական ուսուցում4
1.1.1	Վերահսկվող ուսուցում
1.1.2	Չվերահսկվող ուսուցում
1.1.3	Որոշ նշանակումներ
1.2	Ուսուցման տարրեր4
1.2.1	Արժեքի ֆունկցիա4
1.2.2	Նվազող գրադիենտ4
1.2.3	Ուսուցման գործակից4
1.2.4	Հատկության մասշտաբավորում4
1.3	Դոլինոմալ ~~ռ~~ եգրեսիա4
1.4	Դասակարգում4
1.4.1	Որոշման սահման
1.4.2	Լոգիստիկ հիպոթեզի արժեքի ֆունկցիան4
1.4.3	Բազմադաս դասակարգում4
1.5 ધ	շորմալ հավասարում4
1.6	շեյրոնային ցանցեր4
Գլուխ 2.	Մնդրի դրվածքը
Գրականություն	

Ներածություն

Թաքնագրությունը^{[Error!} Reference source not found.] գաղանի տեղեկատվությունը ոչ գաղանի տեղեկատվության (կոնտեյներ, կամ կրիչ) մեջ թաքցման մեթոդների հավաքածու է։ Իսկ թաքնավերլուծությունը^{[Error!} Reference source not found.] (Steganalysis), մի գործընթաց է, որն ուղղված է պարզելուն, թե արդյո՞ք հաղորդագրությունը պարունակում է թաքնված ինֆորմացիա, և հնարավորության դեպքում վերականգնել այն։ Թաքնված ինֆորմացիայի ներկայությունը հայտնաբերելու համար սովորաբար օգտագործվում է երկուական դասակարգիչ (Binary classifier)։ Սույն ուսումնասիրության մեջ ներկայացվելու է մի մոդել, որը ստեղծում է նկարկրչներ, հիմնված՝ խորը պարուրման ստեղծարար մրցակցող ցանցերի (Deep Convolutional Generative Adversarial Networks, կրճատ՝ DCGAN)^{[Error!} Reference source not found. Error! Reference source not found.] վրա։ Այս մոտեցումը թույլ է տալիս ստեղծել ավելի թաքնակայուն կրիչ, ներդրված հաղորդագրությամբ, օգտագործելով ստանդարտ թաքնագրային ալգորիթմներ։

Այս թեմայի շուրջ 2016թ.-ին կատարվել է հետազոտություն^[Error! Reference source not found.], որի ընթացքում փորձել են գեներացնել մարդկանց դեմքեր։ Մոդելը հաջողությամբ մոլորեցրել է թաքնագրային վերլուծիչին, սակայն որոշ դեպքերում մարդու աչքը գեներացված նկարները հեշտությամբ կարող էր տարբերել իրականից, քանզի մոդելին՝ ուսուցման ժամանակ, տրամադրվել էին տարբեր սեռի մարդկանց դեմքեր, սակայն չէին հաշվի առել այդ հանգամանքը։

Ուսուցմանը մասնակցելու են միանգամից 3 մոդել։ Դրանք են՝

- 1. Գեներացնող մոդել (Գեներատոր Generator) G
- 2. Տարբերակող մոդել (Տարբերակիչ Discriminator) D
- 3. Թաքնավերլուծող մոդել (Թաքնավերլուծիչ Steganalyser) S

Առաջին մոդելը՝ գեներատորը, պատասխանատու է նկարներ գեներացնելու համար, այն պետք է այնպիսի նկարներ գեներացնի, որ հնարավոր չլինի տարբերել իրական նկարներից։ Այս խնդրի լուծման համար օգտագործվելու է երկրորդ մոդելը՝ տարբերակիչը, որի խնդիրն է լինելու տարբերել իրական նկարը կեղծից (կեղծ են բոլոր այն նկարները որոնք ստեղծել է G գեներատորը)։ Այս ամենից հետո գործի է անցնում 3-րդ մոդելը՝ վերլուծիչը, որի խնդիրն է պարզել արդյո՞ք տրված նկարում առկա է թաքնագրված ինֆորմացիա, թե՞ ոչ։ D վերլուծիչին ուսուցման ընթացքում տրամադրվելու են գեներատորի նկարները, որոնք արդեն

պարունակում են թաքնագրված ինֆորմացիա, ինչպես նաև սովորական նկարներ, որոնք չեն պարունակում ոչ մի թաքնագրված ինֆորմացիա։

Այսպիսով D տարբերակիչն ու S վերլուծիչը բարելավելու են իրենց արդյունքը՝ հիմնվելով G գեներատորի տրամադրած և սովորական նկարների վրա, իսկ G-ն բարելավելու է իր արդյունքը՝ հիմնվելով D-ի և S-ի արդյունքի վրա։ ≺ենց այստեղ էլ առաջ է գալիս մրցակցող ցանցերի գաղափարը, քանզի ստացվում է, որ ցանցերը մրցում են միմյանց հետ, թե ում արդյունքն ավելի լավը կլինի։

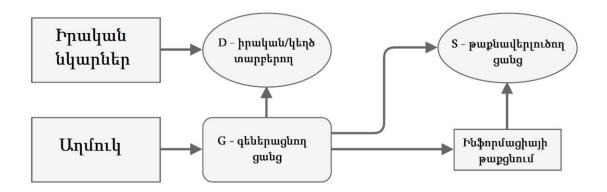
Վերջերս մշակված մրցակցող ցանցերը^[Error! Reference source not found.] հզոր գեներացնող մոդելներ են, որոնց հիմնական գաղափարը գեներատորի և տարբերակիչի ուսուցումն է մինիմաքս խաղի^[Error! Reference source not found.] միջոցով։ G մոդելը մուտքին ստանում է պատահական՝ այսպես ասած անիմաստ նկար, որի հիման վրա փորձում է ստեղծել հնարավորինս իրականին մոտ պատկեր, իսկ D-ն ձգտում է տարբերակել իրական պատկերները կեղծերից։

Գոյություն ունեն նմանատիպ ցանցերի տարբեր ձևափոխություններ՝

- Մորդ պարուրման ստեղծարար մրցակցող ցանցեր[Error! Reference source not found.]
  - այս մոդելը ստեղծարար մրցակցող ցանցի (GAN) փոփոխություն է, որը մասնագիտացված է պատկերների առաջացման ուղղությամբ
- Պայմանական մրգակգող զանգեր[Error! Reference source not found.]
  - թույլ է տալիս ստեղծել որևէ դասի օբյեկտներ
- Պատկերների առաջացում` հիմնված տեքստային նկարագրության վրա^{[Error! Reference source} not found.].

Թաքնագրվող գաղտնի ինֆորմացիան, ինչպես նաև կրիչը, կարող է ներկայացված լինել տարբեր տեսքով՝ նկարի, տեքստի, տեսահոլովակի, ձայնագրության և այլն։ Այս ուսումնասիրության մեջ կատարվելու է տեքստի թաքնագրում նկարում և օգտագործվելու է DCGAN տեսակը։

Մոդելները և նրանց միջև կապերը ներկայացված են Նկ. 1-ում

Նկ. 1 Գեներատիվ մրցակցող ցանցի մոդելներն ու նրանց կապերը

Գլուխ 1. Գրականության վերլուծական ակնարկ

Գլուխ 2. Խնդրի դրվածքը

Ուսումնասիրելով գրականությանը կարելի է եզրահանգել նրան, որ ավարտական աշխատանքի շրջանակներում դրվում է խնդիր գեներատիվ մրցակցային ցանցերի միջոցով նկարի տեսքով թաքնագրության կրիչ (կոնտեյներ) ստեղծող համակարգ մշակել։

Այդ նպատակով անհրաժեշտ է ուսուցանել միաժամանակ 3 մոդել՝ գեներատոր, տարբերակիչ, գաղտնավերլուծիչ։ Այս մոդելները մրցակցելով միմյանց հետ փորձելու են լավացնել իրենց արդյունքը։ Վերջում, երբ կհամարենք, որ մոդելները բավարար չափով ուսուցանված են, գեներացնող մոդելը կկարողանա ստեղծել իրական մարդկանց դեմքերին մոտ այնպիսի նկար-կրիչներ, որոնք կապահովեն բարձր թաքնակայունություն։

2016 թվականին կատարված հետազոտությունները լավ արդյունքներ էին տվել, սակայն գեներացված նկարները մոտ չեին իրական նկարներին։ Տվյալ աշխատության մեջ գեներատորին ուսուցանման ժամանակ տրվելու են ինչ-որ հատկանիշներով (սեռ, տարիք, ռասսա) նման մարդկանց նկարներ, ինչը, ենթադրվում է, որ կհանգեցնի իրականին ավելի մոտ նկարների ստեղծմանը։

Գրականություն

- 1. Steganography An Art of Hiding Data, Shashikala Channalli et al /International Journal on Computer Science and Engineering Vol.1(3), 2009
- 2. https://en.wikipedia.org/wiki/Steganalysis
- 3. Generative adversarial nets. Ian Goodfellow, Jean Pouget-Abadie, Mehdi Mirza, Bing Xu, David Warde-Farley, Sherjil Ozair, Aaron Courville, and Yoshua Bengio. pp. 2672–2680, 2014.
- Unsupervised representation learning with deep convolutional generative adversarial networks. Alec Radford, Luke Metz, and Soumith Chintala. arXiv preprint arXiv:1511.06434, 2015.
- 5. Generative adversarial networks for image steganography. Denis Volkhonskiy, Boris Borisenko and Evgeny Burnaev
- 6. https://en.wikipedia.org/wiki/Minimax
- 7. Mehdi Mirza and Simon Osindero. Conditional generative adversarial nets. arXiv preprint arXiv:1411.1784, 2014.
- 8. Generative adversarial text to image synthesis. Scott Reed, Zeynep Akata, Xinchen Yan, Lajanugen Logeswaran, Bernt Schiele, and Honglak Lee. arXiv preprint arXiv:1605.05396, 2016.
- 9. https://www.coursera.org/learn/machine-learning/home/week/1
- 10. https://www.coursera.org/learn/machine-learning/home/week/2
- 11. https://www.coursera.org/learn/machine-learning/home/week/4